תורה אור • פרשת מקץ • מאמר 1

ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חולם וגו׳

״ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חולם״

◇

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com
הפרשה החסידית
/likuteitorah.com/he/torah-ohr/mikeitz/1

1 ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חולם וגו'. הנה פ' זו מחוברת לפרשה שלפניה ולא זכר שר המשקים את יוסף וגו'.

"ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חולם וגו'". והנה, פרשה זו מחוברת לפרשה שלפניה: "ולא זכר שר המשקים את יוסף וגו'".

כי מפני שלא זכר נתהוה ויהי מקץ. וביאור הענין כי כמו שיש פרעה ושר המשקים בקליפה כך זלעו"ז [זה לעומת זה] עשה אלקים שכמו"כ [שכמו כן] בסט' [בסטרא] דקדושה יש ג"כ בחי' אלו:

משום שלא זכר, נתהווה "ויהי מקץ". ביאור העניין: כשם שיש פרעה ושר המשקים בקליפה (התחום המסתיר את ה'), כך "זלעו"ז עשה אלקים", וגם בצד הקדושה יש בחינות אלה.

2 והנה יש ד' יסודות בנפש האדם ארמ"ע [אש רוח מים עפר]. יסוד האש משכנו בלב. ומקור הליחות מהמוח ששם הוא משכן יסוד המים. והריאה שואבת כל מיני משקה וליחות מהמוח ע"י הקנה לקרר את חום הלב.

כעת, יש בנפש האדם ארבעה יסודות: אש, רוח, מים ועפר. יסוד האש שוכן בלב. מקור הלחות הוא במוח, שכן שם שוכן יסוד המים. הריאות שואבות מן המוח, דרך קנה הנשימה, כל מיני משקה ולחות, כדי לקרר את חום הלב.

3 וכך בנפש אלקית יסוד המים במוח היא בחי' חכמה ודעת בעבודת ה' במוחו ובמחשבתו.

כך גם בנפש האלקית: יסוד המים שבמוח הוא בחינת חכמה ודעת בעבודת ה', במוחו ובמחשבתו.

ואף כי לית מחשבה תפיסא ביה כלל. הלא כתיב נודע בשערים בעלה כל חד לפום שיעורא דיליה.

ואף על פי ש"לית מחשבה תפיסא ביה כלל", והרי כתוב: "נודע בשערים בעלה כל חד לפום שיעורא דיליה"?

4 והיינו ההתבוננות בבחי' התפשטות גדולתו ית' למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית

כלומר, התבוננות בבחינת התפשטות גדולתו יתברך למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית.

אין עוד מלבדו כי ברוח פיו כל צבאם וכולא קמי' [קמיה] כלא חשיב. וכמו למשל דבורו של אדם שהוא בטל אליו ונחשב כאין נגדו.

"אין עוד מלבדו", שכן "ברוח פיו כל צבאם" [נבראו], ולפניו הכול נחשב כלא כלום. למשל, דיבורו של אדם בטל ביחס אליו ונחשב לאין לעומתו.

5 **וזה כל אדם לפום שיעורא דיליה יכול לדעת ולהשיג כי אין עוד בשמים ממעל וכל העליונים והתחתונים הם נמשכים מרוח פיו יתּ' ואין דבר חוץ ממנו.**

ואת זאת יכול כל אדם לדעת ולהשיג, לפי מידתו: שאין דבר נוסף בשמים ממעל, וכל העליונים והתחתונים נמשכים מרוח פיו, יתברך, ואין דבר חוץ ממנו.

ולכן הם ממש כלא חשיבי קמיה ויסוד האש הוא הצמאון שבלב המבין בהתבוננות בגדולתו יתּ' ואיך ממש כולא קמיה כלא חשיבי.

לכן הם נחשבים באמת כלא כלום לפניו. ויסוד האש הוא הצימאון שבלב האדם המבין, מתוך התבוננות בגדולתו יתברך, כיצד באמת הכול נחשב כלא כלום לפניו.

6 **ולזאת כלתה נפשו אליו יתּ' באהבה עזה כרשפי אש שלהבת העולה מאליה להתכלל באור ה' ויחודו יתּ' ואינו חפץ להיות למטה כטבע אור האש שנמשך בטבעו מלמטלמ"ע** [מלמטה למעלה].

לכן נפשו משתוקקת אליו יתּ' באהבה עזה, כרשפי אש — כלהבת אש העולה מאליה — כדי להיכלל באור ה' ובייחודו יתּ'; והוא אינו חפץ להישאר למטה, בדומה לטבעה של אש, שאורה נמשך מטבעו מלמטה למעלה.

משא"כ בחינת המים הוא מלמעלה למטה שהמים יורדים ממקום גבוה למקום נמוך דהיינו שממשיך על נפשו אור ה' זו תורה ומצות להאיר על נפשו גם בהיותו למטה בבחי' בעל כרחך אתה חי כו'.

לא כך היא בחינת המים, שנעים מלמעלה למטה, שכן המים יורדים ממקום גבוה למקום נמוך. כלומר, הוא ממשיך על נפשו את אור ה' — התורה והמצוות — כדי להאיר את נפשו גם בהיותו למטה, בבחינת "בעל כרחך אתה חי" וכו'.

7 **וכמו שהמים מכבין אש כך ע"ז ירוה צמאון נפשו כמ"ש הוי כל צמא לכו למים כמ"ש במ"א.**

וכשם שהמים מכבים את האש, כך גם בכך ירווה את צימאון נפשו, כפי שנאמר: "הוי כל צמא לכו למים", כפי שמבואר במקום אחר.

והיינו ע"י בחי' המחבר יסוד המים שבמוח עם בחי' יסוד האש שבלב הוא הקנה.

הבחינה המחברת בין יסוד המים שבמוח לבין יסוד האש שבלב היא הקנה (קנה הנשימה).

והוא בחי' מקור אותיות התורה כמ"ש קנה חכמה קנה בינה ונק' בחי' זו שר המשקים שבו שואב הריאה משקה מליחות המוח מיסוד המים שבו:

זוהי בחינת מקורן של אותיות התורה, כפי שנאמר: "קנה חכמה קנה בינה". בחינה זו נקראת "שר המשקים" (הממונה על המשקה), משום שבאמצעותה שואבות הריאות משקה מלחות המוח, מיסוד המים שבו.

8 **וזהו ענין החלום של שר המשקים והנה גפן לפני וגו' ואשחט את הענבים וגו' ואתן את הכוס על כף פרעה. פי' גפן נק' כנס"י** [כנסת ישראל] **שהיא כללות כל נשמות ישראל.**

זהו עניינו של חלום שר המשקים: "והנה גפן לפני וגו'", "ואשחט את הענבים וגו'", "ואתן את הכוס על כף פרעה". פירוש: הגפן היא כינוי לכנסת ישראל, שהיא כללותם של כל נשמות ישראל.

9 **והענבים הם ניצוצי נשמות שכל ניצוץ נק' בשם ענב אחד כי בכל ניצוץ יש בחי' יין המשמח אלקים ואנשים שהוא בחי' אהבה מסותרת לשמוח בה' והיא ירושה לנו מאבותינו**

הענבים הם ניצוצות של נשמות, שכן כל ניצוץ נקרא ענב אחד, משום שבכל ניצוץ יש בחינה של "יין המשמח אלקים ואנשים" — האהבה המסותרת, שמביאה לשמוח בה'; והיא ירושה לנו מאבותינו.

אלא שהיא מסותרת מאד כמו יין הנטמן בענבים שהענב הוא עגול וחלק ומקיף אותו מכל צד

אלא שאהבה זו מסותרת מאוד, כמו יין החבוי בתוך הענבים: הענב עגול וחלק, והוא מקיף את היין מכל צד.

וא"א להוציא ממנו יין כ"א ע"י סחיטה ודריכה בגת להסיר מעליו הקליפה הסובבת אותו. כך א"א לגלות מצפוני האהבה כ"א ע"י בחי' מבטשים.

אי אפשר להוציא ממנו יין אלא בסחיטה ובדריכה בגת, כדי להסיר ממנו את הקליפה המקיפה אותו. כך גם אי אפשר לגלות את צפונות האהבה אלא באמצעות בחינת הכתישה.

10 **והוי שפל רוח בפני כל אדם ולא שישפילוהו אחרים כ"א והוי שפל רוח הוי בעצמך ונפשי כעפר לכל תהי'** [תהיה] **כאסקופה הנדרסת כדי להסיר קליפת ערלה החופפת על הלב**

"והוי שפל רוח בפני כל אדם" — לא שאחרים ישפילו אותו, אלא "והוי שפל רוח": היה שפל רוח בעצמך; ו"ונפשי כעפר לכל תהי'" — להיות כמפתן שכולם דורכים עליו, כדי להסיר את קליפת הערלה המכסה את הלב.

דהיינו אפילו מי שלא פגם ונטמא בחי"נ [בחטאות נעורים] **ממש מ"מ צריך הוא למול ערלת לבו כמ"ש ומלתם את ערלת לבבכם דהיינו מה שלבו בוער ומתאוה למותרות.**

כלומר, אפילו מי שלא פגם [בעצמו] ולא נטמא ממש בחטאת נעורים, מכל מקום עליו למול את ערלת לבו, ככתוב: "ומלתם את ערלת לבבכם"; כלומר, [העובדה] שלבו בוער ומתאווה למותרות.

11 **ונק' בחי' ערלה החופפת ומכסה על גילוי אלהותו ית' בבחינת הסתר פנים וצריך הוא שלא יהיה בבחי' הסתר פנים ולא יהיה מסך מבדיל כלל ואפי'** [ואפילו] **קרום דק שהוא בחינת עור הפריעה.**

בחינה זו נקראת ערלה, המכסה ומסתירה את גילוי אלקותו ית' במצב של הסתר פנים. עליו שלא להיות במצב של הסתר פנים, ושלא יהיה כלל מסך מבדיל, אפילו לא קרום דק, שהוא בחינת עור הפריעה.

12 **וע"כ** [ועל ידי כך] **ואתן את הכוס על כף פרעה. כמ"ש על כפים חקותיך. וכתיב על כפים כסה אור. ויצו עליו במפגיע זו תפלה**

ועל ידי כך: "ואתן את הכוס על כף פרעה", כפי שנאמר: "על כפים חקותיך". ועוד נאמר: "על כפים כסה אור", "ויצו עליו במפגיע" — זו תפילה.

כי בחי' פרעה בקדושה זלע"ז [זה לעומת זה] **כמו שפרעה בקליפה הוא קליפה קשה. כך זלע"ז** [זה לעומת זה] **פרעה בקדושה הוא בחי' גילוי אלהותו ית' לשון פריעה**

בחינת פרעה שבקדושה עומדת זה לעומת זה מול פרעה שבקליפה: כשם שפרעה שבקליפה הוא קליפה קשה, כך, זה לעומת זה, פרעה שבקדושה הוא בחינת גילוי אלקותו ית', מלשון פריעה [חשיפה].

והתגלות דבר ה' ע"י בחי' שר המשקים שהוא בחי' קנה שהקול מעורר הכוונה לשמוח בה' בתפלתו.

התגלות דבר ה' [באה] באמצעות בחינת שר המשקים, שהיא בחינת קנה הנשימה, שכן הקול מעורר את הכוונה לשמוח בה' בתפילה.

וזהו ואתן את הכוס כי בחי' קנה הנ"ל הוא המוליך התעוררות האהבה למעלה מעלה מהשגת בני אדם:

וזהו "ואתן את הכוס", שכן בחינת קנה הנשימה האמורה היא המוליכה את התעוררות האהבה מעלה מעלה, מעבר להשגתם של בני האדם.

13 **אך בחי' יין המשמח הנ"ל לא כל אדם זוכה לזה רק ישרי לב כמ"ש ולישרי לב שמחה דהיינו מי שהלך בדרך ישר כל ימיו.**

אולם לא כל אדם זוכה לבחינת היין המשמח שהוזכרה לעיל; רק ישרי לב זוכים לכך, ככתוב: "ולישרי לב שמחה". כלומר, מי שהלך בדרך ישרה כל ימיו.

אבל מי שפגם דרכיו ונטמא בח"נ [בחטאות נעורים] **א"א לו לשמוח בה' בתפלתו כי רבות מחשבות זרות מבלבלות אותו.**

אבל מי שפגם בדרכיו ונטמא בחטאות נעורים אינו יכול לשמוח בה' בתפילתו, מפני שמחשבות זרות רבות מבלבלות אותו.

14 **ולכן זאת העצה היעוצה כי יש עוד בחינת יין והוא בחי' יין המשכר. כמ"ש תנו שכר לאובד ויין למרי נפש ישתה וישכח רישו וגו'.**

לכן זו העצה הראויה: יש בחינה נוספת של יין, והיא בחינת יין המשכר, כמו שנאמר: "תנו שכר לאובד ויין למרי נפש ישתה וישכח רישו וגו'".

וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] **גבי הרוגי ב"ד** [בית דין] **שהיו משקין אותו כוס יין קודם המיתה כדי שתטרף דעתו עליו כדי שיוכל לסבול צער המיתה**

וכפי שאמרו רבותינו ז"ל על מי שהוצאו להורג בבית דין, שהיו משקים את הנידון כוס יין לפני ההוצאה להורג, כדי שתיטרף דעתו עליו וכך יוכל לשאת את צער המיתה.

ולכן בק"ש [בקריאת שמע] **שעל המטה ג"כ מי שרוצה לקבל עליו ד' מיתות ב"ד** [בית דין] **כמ"ש בנוסח האריז"ל** [האר"י זכרונו לברכה] **אם פגמתי באות י' ונתחייבתי סקילה.**

ולכן גם בקריאת שמע שעל המיטה, מי שרוצה לקבל על עצמו את ארבע מיתות בית דין, כפי שנאמר בנוסח האריז"ל: "אם פגמתי באות י' ונתחייבתי סקילה", [זקוק ליין הזה].

15 **ובפרט כשרואה בעצמו שלבו מטומטם בקרבו והיה לאבן זו היא בחי' סקילה שהוא חייב בודאי.**

במיוחד כאשר הוא רואה בעצמו שלבו אטום בתוכו ונעשה כאבן: זוהי בחינת סקילה, שעליה הוא חייב בוודאי.

וכן כשלבו בוער ומתאוה לדברים אסורים זו היא בחי' שריפה וכש"כ [וכל שכן] אם יודע בעצמו שפגם ונטמא בח"נ [בחטאות נעורים] וכן כל חד לפום שיעורא דיליה כי ידע אינש בנפשיה.

וכן כאשר לבו בוער ומתאווה לדברים אסורים, זוהי בחינת שריפה; וכל שכן אם הוא יודע בעצמו שפגם ונטמא בחטאות נעורים. וכך כל אחד לפי מידתו, שהרי "כי ידע אינש בנפשיה".

זאת היא עצה היעוצה שיוכל לקבל עליו ד' מיתות ב"ד [בית דין] בשלימות ישתה בחי' כוס יין הנ"ל.

זו העצה היעוצה, כדי שיוכל לקבל עליו בשלמות את ארבע מיתות בית דין: ישתה את בחינת כוס היין הנזכרת לעיל.

16 והענין דהנה איתא בזוה"ק [בזוהר הקדוש] זכאי קשוט כל יומא מסתכלי בנפשייהו כאלו ההוא יומא מסתלקי מעלמא.

הביאור הוא, שכך נאמר בזהר הקדוש: "זכאי קשוט כל יומא מסתכלי בנפשייהו כאלו ההוא יומא מסתלקי מעלמא".

ולכאורה אינו מובן כי זכאי הם צדיקים וזכאי קשוט הם יותר במעלה עליונה ואיך שיבח אותם במעלת ומדרגת יראת עונש לבד.

לכאורה הדבר אינו מובן: זכאי (zakkai [צדיק]) הם צדיקים (tzaddikim), ו"זכאי קשוט" (zakkai kshot [צדיקים אמיתיים]) הם במעלה גבוהה עוד יותר; כיצד אפוא הוא משבח אותם על יראת העונש בלבד, מבחינת איכותה ומדרגתה?

אלא הענין הוא כי אפי' [אפילו] צדיק גמור כשהולך לג"ע [לגן עדן] צריך טבילה בנהר די נור והטבילה הוא להעביר כח הזוכר מזה העולם. כי א"א לירש מקומו בג"ע [בגן עדן] כל זמן שזוכר אפי' [אפילו] מקצת דמקצת מעניני עוה"ז.

אלא העניין הוא שאפילו צדיק גמור, כשהוא הולך לגן עדן, צריך לטבול בנהר דינור, והטבילה נועדה להעביר ממנו את כוח הזיכרון של העולם הזה. אי אפשר לרשת את מקומו בגן עדן כל עוד הוא זוכר אפילו חלק קטן שבקטנים מענייני העולם הזה.

17 וכן כשהולך מחיל אל חיל מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבא כל בשר להשתחוות לפני וגו' צריך עוד טבילה בנהר די נור אחר לשכוח גם ההשגה שהשיג בג"ע [בגן עדן] התחתון ועליון.

וכן, כשהוא הולך "מחיל אל חיל", [כמו שכתוב,] "מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבא כל בשר להשתחוות לפני וגו'", הוא זקוק לטבילה נוספת בנהר די נור אחר, כדי לשכוח גם את ההשגה שהשיג בגן עדן התחתון והעליון.

וזאת ישים האדם אל לבו כי הנה ענין ג"ע [גן עדן] **הוא שנהנין מזיו השכינה ואין זה אלא זיו כו'**

ועל האדם לשים זאת אל לבו: ענייננו של גן עדן הוא ש[הנשמות] **נהנות מזיו השכינה, ואין זה אלא זיו בלבד וכו'.**

ומה אם לא בא אלא ליהנות מזיו השכינה צריך הוא להסיר כח הזוכר מהעוה"ז. הבא לדבקה בו יתי' ע"י תורה ותפלה על אחת כמה וכמה.

ואם מי שבא אינו אלא ליהנות מזיו השכינה צריך להסיר את כוח הזיכרון של העולם הזה, מי שבא לדבוק בו יתי' באמצעות תורה ותפילה, על אחת כמה וכמה!

(וזהו כוונת הזוהר מסתכלי בנפשייהו כו' להסיר כח הזוכר מעניני עוה"ז כדי לדבקה בו יתי' בתורה ותפלה).

(וזו כוונת הזוהר, "מסתכלי בנפשייהו כו'": להסיר את כוח הזיכרון של ענייני העולם הזה, כדי לדבוק בו יתי' בתורה ובתפילה.)

והנה יש בחי' נהר די נור אחר למטה הנעשה מזיעתן של חיות הקדש. פי' חיות הקדש היא אהבה עליונה בבחינת יין המשמח.

והנה יש למטה בחינה של נהר די נור אחר, הנוצר מזיעתן של חיות הקודש. פירוש: חיות הקודש הן אהבה עליונה, בבחינת יין המשמח.

וזיעתן הוא פסולת שלהן שבהשתלשלות האהבה למקום נמוך מאד נעשה שמרים ופסולת בירידתן לעוה"ז החומרי.

וזיעתן היא הפסולת שלהן: בהשתלשלות האהבה למקום נמוך מאוד היא נעשית שמרים ופסולת, בירידתה לעולם הגשמי הזה.

18 **וזאת ישים האדם אל לבו בחי' הירידה איך שירד מטה מטה מאד ויתמרמר לבו מאד**

על האדם לשים זאת אל לבו: להתבונן במידת הירידה, עד כמה ירד מטה־מטה, נמוך מאוד; ולבו יימר עליו מאוד.

ויצעק אל ה' בצר לו כמ"ש צעק לבם אל אדני. עד שיצא מדעתו. פי' מדעתו ומחשבתו שהיה קשור בה כל היום.

ושיצעק אל ה' בעת צרתו, ככתוב: "צעק לבם אל אדני", עד שיצא מדעתו. כלומר, מתוך דעתו ומחשבתו שהיה קשור בה כל היום.

19 ויתקע מחשבתו בחוזק בעומק במרירות נפשו עד שיסיר כח הזוכר מעניניו ומעסקיו. וזהו בחי' יין המשכר וישתה וישכח רישו ועל ידי זה יוכל להתפלל ולומר ברוך אתה לנוכח מעומקא דלבא.

עליו לרכז את מחשבתו בעוצמה ובעומק במרירות נפשו, עד שיסלק ממנו את כוח הזיכרון של ענייניו ועסקיו. זו בחינת היין המשכר: "וישתה וישכח רישו". באמצעות כך יוכל להתפלל ולומר "ברוך אתה" בלשון נוכח, מעומק הלב.

כי ענין המרירות הוא על העבר כי מר נפשו על הסתר פניו ית' כי אילו היה גילוי אלהותו ית' עכ"פ [על כל פנים] כמורא בשר ודם. כמאמר רבן יוחנן בן זכאי לתלמידיו הלואי שיהי' [שיהיה] מורא שמים עליכם וכו'.

המרירות היא על העבר: נפשו מרה על כך שפניו יתברך היו מוסתרים. אילו רק היה גילוי אלקותו יתברך, ולו במידה המשתווה ליראה מפני בשר ודם! וכמאמר רבן יוחנן בן זכאי לתלמידיו: "הלואי שיהי' מורא שמים עליכם וכו'".

20 ולכן כשישוב אל ה' יבקש גילוי אלהותו ית' מעומקא דלבא וזהו ברוך אתה כו' וכל התפלות ובקשות הם מסודרים עד"ז.

לכן, כאשר ישוב אל ה', יבקש מעומק הלב שתתגלה אלקותו ית'; וזהו "ברוך אתה כו'". כל התפילות והבקשות מסודרות באופן זה.

וכן בקבלת מ"ש בק"ש [בקריאת שמע] באמת כי באמת רצונו וחפצו לדבקה בו ומר נפשו על ריחוקה מאור פני מלך

כך גם בקבלת מלכות שמים בקריאת שמע, הוא מקבל אותה באמת: שכן באמת רצונו וחפצו להידבק בו, ונפשו מרה על ריחוקה מ"אור פני מלך".

ואף כי באמת עדיין הוא רחוק מ"מ עכ"ז [עם כל זה] יש בחי' הבדלה מי הוא הרחוק כמ"ש במ"א.

ואף על פי שבאמת הוא עדיין רחוק, בכל זאת יש הבחנה [בשאלה] מי הוא הרחוק, כפי שהוסבר במקום אחר.

וגם בבחי' יין זה צריך מקודם הסחיטה לשום עצמו כשיריים במה שיעמיק במחשבתו ענין כל המעשים ודבורים ומחשבות שעברו עליו אשר לא לה' המה ויהיה שפל רוח מאד:

וגם בבחינת יין זו, לפני הסחיטה עליו להיות בעיני עצמו כשיריים, על ידי שיעמיק במחשבתו בכל המעשים, הדיבורים והמחשבות שעברו עליו ושלא היו לה', ויהיה שפל רוח מאוד.

21 **אך עוד אחת היא צריך לשית עצות בנפשו בב' בחי' יין הנ"ל והוא מארז"ל** [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] **על וירא אלקים את האור כי טוב כי טוב הוא לגנוז.**

אבל יש עוד עניין אחד: עליו להתייעץ בנפשו בנוגע לשתי בחינות היין שהוזכרו לעיל. על כך אמרו חז"ל על "וירא אלקים את האור כי טוב": "כי טוב הוא לגנוז".

וביאור הענין כמ"ש בקשתי את שאהבה נפשי וגו' אחזתיו ולא ארפנו עד שהבאתיו אל בית אמי ואל חדר הורתי.

הסבר העניין הוא כפי שנאמר: "בקשתי את שאהבה נפשי" וגו', "אחזתיו ולא ארפנו עד שהבאתיו אל בית אמי ואל חדר הורתי".

בית אמי זו תושב"כ [תורה שבכתב] **חדר הורתי זו תושבע"פ** [תורה שבעל פה] **שהם בחי' כלים להכניס בתוכם גילוי אלהותו ית' בחי' כוס פרעה.**

"בית אמי" הוא התורה שבכתב; "חדר הורתי" הוא התורה שבעל פה. הם בחינת כלים, שלתוכם יש להכניס את גילוי אלקותו יתברך, בחינת "כוס פרעה".

22 **וכמ"ש כוס ישועות אשא ואז מתקיים היין בתוכו משא"כ בבטול הכלים מסתלק האור כנודע.**

כמו שכתוב: "כוס ישועות אשא", ואז היין נשמר בתוכו; ואילו כאשר הכלים מתבטלים, האור מסתלק, כידוע.

ועוד יזכור לו ענין מעשיו שלא יהיה בשביל עצמו כ"א לעשות נח"ר [נחת רוח] **לפניו ית' להיות מכון לשבתו להיות לו דירה בתחתונים**

ועוד, יזכור את עניין מעשיו: שלא יהיו לשם עצמו, אלא כדי לגרום נחת רוח לפניו יתברך, ולהיות מקום קבוע לשבתו, כדי שתהיה לו דירה בתחתונים.

והיינו שיכין אורו בתוך אותיות התורה שהם כלים לאורו ית' וזהו בחי' יוסף פי' יוסיף תענוג ונח"ר [ונחת רוח] **לפניו ית'.**

כלומר, שיכניס את אורו בתוך אותיות התורה, שהן כלים לאורו יתברך. וזו בחינת יוסף, כלומר: "יוסיף" תענוג ונחת רוח לפניו יתברך.

23 **וזהו שאמר הכתוב ולא זכר שר המשקים את יוסף וישכחהו ויהי מקץ**

וזהו מה שאומר הפסוק: "ולא זכר שר המשקים את יוסף וישכחהו ויהי מקץ".

פי' כי ע"י ולא זכר בחי' יוסף שהוא להרבות תענוג לפניו יתי' נתהוה ע"י ויהי מקץ לשון סוף ותכלה לבחי' שנתים ימים

כלומר, באמצעות "ולא זכר" את בחינת יוסף, שעניינה להרבות תענוג לפניו יתברך, נוצר בעקבות זאת "ויהי מקץ" — לשון של סוף וכליון — לבחינת "שנתים ימים".

פי' שיכלה ח"ו [חס ושלום] **אצלו בחי' התורה שהיא בחי' שנתים ימים כמ"ש ואהיה שעשועים יום יום אלפים שנה קדמה התורה לעולם.**

כלומר, שהבחינה של תורה תכלה אצלו, חלילה, והיא בחינת "שנתים ימים", כפי שנאמר: "ואהיה שעשועים יום יום" — התורה קדמה לעולם באלפיים שנה.

24 **והיינו כמ"ש בתיקונים חכים ולא בחכמה ידיעא מבין ולא בבינה ידיעא בחי' חכמה תשב"כ** [תורה שבכתב] **בחי' בינה תשבע"פ** [תורה שבעל פה]

וכפי שנאמר ב־תיקוני זהר (תיקוני זהר): "חכים ולא בחכמה ידיעא מבין ולא בבינה ידיעא". בחינת חכמה היא התורה שבכתב; בחינת בינה היא התורה שבעל פה.

כי מחמת שכוונתו בשביל עצמו אינו חושש לגנוז האור בכלי ודי לו בהתגלות האור לבד בתפלה.

מכיוון שכוונתו היא לטובת עצמו, הוא אינו מקפיד לגנוז את האור בכלי, ומספיקה לו התגלות האור בלבד בתפילה.

אך במשך הזמן נעשה ופרעה חולם פי' שאפילו בחי' התגלות בחי' יין הנ"ל שיש לו אינן אמתיים כ"א דרך דמיון וחלום שגורם הסתלקות האור וכו'.

אבל עם הזמן מתהווה "ופרעה חולם", כלומר, גם ההתגלות של בחינת היין הנזכרת לעיל, שיש לו, אינה אמיתית, אלא היא בגדר דמיון וחלום, הגורם להסתלקות האור וכו'.

25 **ולכן נופל לבחינת מדות שהמדות הן נרגשות בנפשו שבע פרות הטובות כו' ומיד עולות אחריהן שבע פרות אחרות ותאכלנה כו'**

לכן הוא נופל למדרגת המדות, שכן המדות מורגשות בנפשו: "שבע פרות הטובות" וכו', ומיד אחריהן עולות "שבע פרות אחרות", "ותאכלנה" וכו'.

ולא נודע כי באו אל קרבנה פי' שנסתלק ונתעלם האור כ"כ [כל כך] **עד שנדמה לו כאלו לא התפלל מעולם.**

"ולא נודע כי באו אל קרבנה": כלומר, האור הסתלק ונעלם במידה כזאת, עד שנדמה לו כאילו מעולם לא התפלל.

משא"כ בבחי' יוסף שהוא מוסיף ומרבה תענוג ונחי"ר [ונחת רוח] **לפניו יתי' להיות מכון לשבתו ולהיות לו דירה בתחתונים**

לא כך הוא במדרגת יוסף, שמוסיף ומרבה תענוג ונחת רוח לפניו יתברך, כדי שיהיה מקום קבוע לשבתו וכדי שתהיה לו דירה בתחתונים.

ואז אין המדות נרגשות בנפשו כלל לא שבע פרות הטובות כו' ומכש"כ [ומכל שכן] **שאין רע יורד מלמעלה רק טוב גנוז בתוכו:**

אז המדות אינן מורגשות בנפשו כלל — אפילו לא "שבע פרות הטובות" וכו', וכל שכן [שלא את הרעות], שהרי לא יורד רע מלמעלה, אלא רק טוב גנוז בתוכו.

LikuteiTorah.com
הפרשה החסידית

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY-NC 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. בתי כנסת, מוסדות חינוך ומפעלים ללא כוונת רווח רשאים להעתיק, להדפיס ולהפיץ אותה בחופשיות, ולבקש תרומות לכיסוי עלות ההדפסה; אסור למכור אותה לעולם. יש לציין את הוצאת קה"ת ואת likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). למה ללמוד, וברכות הרבי: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

מיזם חינמי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך likuteitorah.com/he/torah-ohr/mikeitz/1/

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק